

Spiritus Sancti gratia illuminet senes,
et corda nostra.

De Febre - Amen Mesenterica.

Punctum de facultate amepropendendum
in dicta, et illud in Matritensi Academia
patecepto, et hoc anomalle simo septem-
gesimo octavo, Sapientissimi
vni illius Magni in nobilitatum
eorum carum, me (sicut in digram) sus-
cipiant, et exit febris Mesenterica a Ba-
grius ita nominata, et non alectone
librorum, sed ab observacione naturae
detumpta.

semper Deus nomen quodcumque, laudesque manebunt.

Quod quidem punctum in quatuor dividam
partes, in 1^a quid sit febris generice, eius
Causam, signa diagnostica, prognostica,
et curacionem proponam. in 2^a ipsius
divisiones recurrens re feram; in 3^a quid
sit Mesenterica, eius divisiones, Causam,
signa pathognomonica, et prognostica
in vestigabo. in 4^a denique illius me-
thodum pate faciam. quibus finis, etiam
huius meus labor finietur.

Et per primam
partem in a quibus, dico: febrem esse
morbum communissimum, media qua
tertia parte partu mortalium hodie cadit,
nec parit ulli aetate, Regioni, vel Sexui,
sed omnibus exiit eadeh: circa

Ueni essentiam multaq; vexantur Theores:
Antiqui eam ueniunt, per calorem eadem
ueni accensum in corde, et median tibus spi-
ritibus, sanguineque, per tenas, et arterias
in totum corpus di-si-sum & multi ex ce-
centioribus in pro, per naturali fermenta-
tione, aut immo de rata sanguinis efa-
uescentia ab ali quo fermento natura ex-
traheo, videlicet, Acido, Vel Alkali in-
ducta, uini opinionis fuit otton sache-
mus, et eius Acido - alij hypothesim
succi Hexu sectantes, a proximo: febrem
consistere, in quodam motu pulsatili uere
gulari cordis pro ducto aqua dam irri-ta-tione
spasmodica ipsius recessum,
que totam ma-chinam animalem de-
terminat, ut causam, que ipsam mouet,
Expelat, et alia omnia remittit q; grata.

Inter totae tan

diuersas opiniones, noua que stru-
to gitata, quilibet aduextere poterit, nec
ceptorem uixand axum fe-
dem habitam, nec illius naturam elucida-
tam, quin potius con-
fusa, magis, ac per-
turbata, febris de-
nigque ad huc addet,
ad huc in quam? et in scholi, et in dextro,
tantis laboribus, eius incendia latius pro-
pagata uirgemunt orbis.

Uixere uix quid sit noui, quid mirum exgo?
quid sit febri nescio, quid uere salus?

quid in tantis tenebris dicam, et quam
opinionem sequar non audeo pro ferre.

nec quo radam vero, sed mox septi-
co loquendo probabiliorem esse thestem
militi dicitur, eorum, febrem consi-
tiam in quodam modo pulsatione insequi
lati cordis a quadam rari datione spas-
mo dica ipsius nexuorum pro ducto &c.
quia per eam melius, quam per alias
omnia febri phænomena cogitantur.

In eius causa
a signanda non minores sunt inter Authores
lites, anti qui humorem putredinem pro
illius causa acuisant, Paracelsus, in praxi
tates nitro sulphureas, Helmontius, Az-
chem indignatum, aut sopitum. Villi-
sus et eius sequaces, sanguinis efferus
centiam, alij sales acidos cum lixivioris,
et sulphure commistos; aliter, Sangu-
nem et succum nexuum, quos Hippo-
crates A. dedita, appellat ignem, et aquam,
et lib. de natura homin, Sanguinem,
et pituitam. eos que multi dicunt: esse
simul, videlicet, Sanguinem et succum
nexuum, et huius opinionis, etiam videtur
esse Galenus. lib. 2. de element. Cap. 2.
alij, separatos et diuersimodè circu-
lari, iudicant. qui quidem si quibus
tristis potentiarum, vel si phoniā hipocra-
tiam amittunt, febrem producent, ut
contigit tabida ab Hippocrate relato. S.
epidem. qui uicatus fuit repetitus san-
guinis in ambabus mani-
bus, donec ex sanguine redderetur, quia

9 9 9 9
ignis fuit inmoderatus, et aqua ex cessit
in quilibet, ut eius verba declarant: ignis
autem fuit in ventre ignis vegetat, et
dolebat, et gex alidum secabat, cibus
praxus, et corn bustus.

Hippocrates lib de
Veteri Medicina ad omittit etiam in ho
mine pro morbi, vel febris causa, acer
duum, saluum, dulce, amarum, acer
tum, fluidum, et alia sexcentam
ni generas facultates habentia, cognam que pe
robus, quae omnia si in se sunt tempe
rata, nec congrua sunt, nec hominem
laedunt; sed quando aliquid exiit, sepa
ratum, et est in se ipsum, tunc mani
festatur, et nocet - haec sunt causa febris
causam, opinionem, sed ignis veram
ad huc in pro fundo de mixtam facere
puto, et ut me huc loquar,
quae tantum accendit ignem
Causa latet.

Quam difficile sit causam, per quam homo
tamus, cognoscere, ne modubitat, et
con firmat Baglius de febre motu
per haec verba: minimum unde morbi
ortum accipiunt in teque percipi, neque
in se gentia potest capi per ehen di, quia
si ut ignota sunt per qua vivimus, ut
ait Seneca, ita ignota sunt per qua
de quo tamus, ut refert ipse Baglius, qua
re bene loquus fuit singulari quan
do, dixit:

Scelus, qui potest uerum cognoscere causas,
atque metu omnes et inexorabile fatum,
subiicit pedibus, Spargiturque ab hexanti araxi.

Intan varijs libris circa febres causam
possum dicere

Non nostrum in texuo tanta congenera lites

Quare Hippocraticam doctrinam, et quo ba-
bitionem sequi arbitror, excursum occasione
omnes mendum tribulos ex auri, ut
se fert Hecunius, relectis alijs specula-
tionibus methaphisicis, quia cogitatio
res moralium timida, et incerta pro
videntia nos tra sunt. Sagient. Cap. 9. 19.

Autem in segeta bile pathognomonium signum
est gulus inordinatio, quod librum observavit
Jenus, quando fuit in domum Petri ad rican-
dum eius locum fetuicidantem, ut conrat
Ex Mathes Cap. 6. etiam peger ipsum tan-
quam certum se guttari debet lingue
observatio, ut notat Baglivius lib. 4. Prax
Medi et alijs in loci et Hippocrate de
Dieb. iudicat. num. 2. & de gland. et. 6. 9
epidem. id. 15. dr. Galenus eam observavit
in illa peste, quam se fert lib. 3. de pax
sag. ex guttibus A. in qua mortui fuerunt
se xagellum guttibus, et uixit bonis, lin-
qua vero pec. istima, et fetida, alia
autem omnia signa sunt equidra
nullo modo demon. trahita, sed falata
ut hoc citat declarat ipse Baglivius.

9 9
Prognosis vera vero febris signa salutis, aut
mortis demerentur a symptomatum omnitan-
tium diuersitate, et reuerentia maior, vel minor
in, quam quam enim (ut loquitur Celus lib. 2.
Cap. 6.). spec in diu dum fuerit, et mox ri-
rit aliquis de quo medicus securus perimio fuit,
neque ignorare oportet in acuti morbi, (
quales plerumque febres sunt). fallaces
magis notas esse, et salutis, et mortis, ut
ait Hig. lib. 2. agh. 12.

9
Febres si qui dem index
nuntiantes periculo vacare indies ex perimio (
quid alij se non maximum exopto autument)
ut re fert Hig lib. A. agh. 13. si per, tertian-
um rigore incipiant et cum aliqua eua-
suatione in singulis accessibus firmam tunc,
item illor, nullis, vel leuibus symptomatibus
stipata, secuta sunt, Hig lib. A. agh. 63. atque
eo reuocata, quo statim aquata die pra in
leuis natura coactionem in excrementis de-
monstrauerit, Hig lib. A. agh. 14. et enim
ex ipso it. epidem, coactiones iudicij seu
ritatem, et morbi reuocata demerent.

At contra
reuerendum, nimis de malo eventu, si febris
continua sit, atque in dies inexauescenti, exa,
in his symptomatibus comitata videatur, si
hæc diuibus de fuerit, si nausea teneatur,
si ex tenui algeat, in tenui uaxat, si sudor
rem a principio subeat, qui non lenet, vel
in uacantem accessionem comitetur, non
de clinantem, vel frigidus emanet, aut
non extoto corpore, si paroxysmus cum
rigore adoxia tux circa in ten misionem,
si cum delirio, sopore, caligatione, squa-
lore, et oculorum fulgore, suaditate, res

9 9
peractione offendentie, deglutitione ingesta,
Stomachi ardore, ac dolore, hinc per actionem
in flatuone, alijsque symptomatibus in suis
curantibus repetat, et quum in vita pericu-
lum de duunt.

Nunc vero ad febri curatio-
nem aggredior in quatuordecim m^o di^o fructus
supponit ipsius causam ignorantis, quia ut re fert
Doleus cap. 1. de febribus ingener eodem modo
illa ignoratur, ac illius remedia, nam qui
tu scit ad cognoscendum, tu scit etiam ad
sanandum, Hic lib de art. hinc non obstantibus,
plures demonst^ostrant possunt d^o, quae ad illuc
dandum singulorum morborum causam im-
mediatam, non manducant, et sunt causa
proca thartica et dispositiva, exorta, et
ulenta, affectiones len^oqua, oculorum,
faciei, et aliarum partium, sudantia,
et hor dentia, operationum quum palium l^orie,
ut pote pulvis, res per actionis roboris,
aut d^orium languoris, symptomata omnia
morbum concomitantia, eorumque natura,
et d^o.

Cognita vero per actione et alia quam
plurima febri causa immediata, illius abla-
tionem et correctionem tentare debemus ut re
fert Galen lib art Medie cap. 89. quum est ab
c^onduce causam deinde ad ea, quae facta debet
per d^ois exantiam peruenire, et proximum sit
vel per sanguinis missionem, si datur pleni-
tudo quo ad rassa vel ali quod aliud in-
dicant ipsam posse h^olari, vel per medi-
camenta purgantia si in proximo d^ois
denitur exudatiles, secundum si opus

suavit, redendi sunt liquidi ad æquilibrium,
et siphoniam hipocraticam, ipsorum disten-
sionem corrigendo, et atem perorando, (hoc
est), acutum frangendo, exatum attenuando,
tenuem increpando, retiosum in rem dendo,
atque in perorando &c. quod idem est ac con-
coqui in sensu hipocratico, et hoc voluit expli-
casse lib de veteri medic. quando dixit: reli-
quæ omnes fluxiones, quas propter humo-
rum acrimonia, et in rem perantia, cog-
rentur lento, restituantur, et laxantur ubi
tem perantia fuerint, quod vel fiat per fer-
mentationem, velut ipse dicit per mistu-
ram, et temperaturam mutuatam.

Attenenda
sunt etiam solida exulata, vel laxa, de quibus
mentionem fecit divinus senex. 3. de mor b.
num. 3. ut perorata, (etiam de quibus medicus
concedat, ut de laxant duo verba, laxari, con-
paxari quædam ita, alia vero minime, dulci-
ficari, exasperari, inducari, molli ficari
quædam ita, alia vero non, exortari, terro-
rem induci, et alia similia. finita iam
febris methode, ad ipsius divisionem, ut secun-
da pars ante promissa, pro prædicamus.

Pars superat cæpi, pars est exhausta laboris,
hinc teneat nostras anchora facta rates.

Febrim dividunt Galenici indianam, putri-
dam, et hecticam, quæ dicitur videri operi
hipocratici divisionem, quæ lib denatur hominem
solum quatuor febrium species assignat,
propter illas, quæ ex occultis doloribus.

hoc est) ex interius inflammationibus oritur,
quas vocat continentem, quotidianam, sextiana
nam et quartanam, non uero mentionem
facit de putrida, de qua multi dicunt esse
mixtam Galeni fictionem.

Sabellus Bellus carmina bella canunt

Solum nos docuit diuinus Senex morba ex
quatuor humoribus fieri, del qua aliqui
eorum erat minor, del magis, del qua ab
alijs separabatur, et licet aliqui putredinem
admittant, solum est in febribus periculosis
non vero in alijs, quare opinio a Galenicis
stabilita licet aliquam probabilitatem ha
beat, tot patitur difficultates ut de fena non
possit nisi cum magno labore, ut aduertit
Martianus Ser. 222. ideo que tales febres
melius dicuntur humorales, quam putridae,
ideo que multos dicunt gradus antiqui axe
centisibus in febris diuisione assignanda.

Idem que gradus dicuntur a bilis.

De alijs uero in calentis, quibus non inest
aliquod singula periculosum (quas hoc
die ephemeras vocamus) nullam fecit spe
cialem mentionem, nec tractatur in hoc
in illis inuenerit, ut hoc tempore fieri
solet, quare diuinitio ab ipso loci citat
ta probabilior videtur, itaque ad id quod
magis interest, transcamus.

Et notandum est date cito pede labitur & tal.

De febre autem Pleuritica tractare obtuli
in textu huius operis parte, et per eius
essentiam incipiendo, deo consistere in
agrarate morbo Pleuritice (hoc est) in
infectu, vel obstructione datorum eius aque
in cavo pleura, vel succi crudi, crassi, et
imbecilli inibi stabulatis exprima coctio
ne vitata resultantibus, quam ratione
causae etiam descripsit Galenus 12. me
thod. Cap. 3. hoc titulo de curandis iis, qui
ex summa crudorum succorum loquuntur
febricitantes. Et exprima enim digestio
ne vitata, quam plurimum morbi sunt,
ut ait Galenus 1. de Difficiliat. in acut.

Venerunt
autem prima coctio a plerisque causis, sed quae
estque a ex rebus non naturalibus, frequen
ter que in hominibus leticis dediti, ut re
fert Damazimus de artibus de morbo auti
stium, dicitur de morbo leticatorum per haec
verba: in dicitur dicitur per haec
verba: in dicitur dicitur per haec
verba: in dicitur dicitur per haec
Coxnelius Celsus lib. 4. Cap. 2. eadem febre
verba pro fert, Bagridius de morbo
successione. Cap. 1. ait. nulle morborum
generibus obnoxierunt homines, ne
quod dicitur et studio dediti, si quis singu
lis diebus, non concedatur (percepto
seneca) de vita hilla vitata, anni novorum
que lac vitata.

Cum vero in stomacho, et in
testibus, frequenter generetur deprava

bus dicitur, vel succus recens, qui in aliquo
rum hinc inde sententia separatus a san-
guine currit in omne corpus per fibras
nervosas ad ipsius partium aëroniam,
si detinetur in ventriculo, intestinis, vel
vasis mesentericis, vitatur, et alteratur,
quotidie que eius virtus augetur, et per
consequens multitudine materiae crudae,
frigidae, acidae, crassae, et gelatinosae,
causam dicitur vocari, quae unitat partes in
quibus exaltatur humor, et per consequens
per ipsarum fibras nervosas, mediante illa-
rum consensu cum illi cordi unitan-
tur, et in ordinati ostenditur, coeque ten-
que febris resultat, vel menses tercia, pi-
mitosa, vel lymphatica, quotidiana in-
termittens, vel continua, tertiana no-
tha, Sinogalis humorela &c. alia que
quam glutinosa, quae fundantur in
succis crudis, frigidis, et crassis cum
maiori, vel minori acrimoniam, acida,
amara, aut acris, in quibus cum fe-
bre menses tercia condensunt, diversi-
ficantur quosolum, vel in nominibus,
vel aliquibus symptomatibus, vel par-
tibus per consequens affectu.

Causa vero
prima quoniam febris menses tercia ma-
net explicata in expositione eius ven-
tia, quae tantum in prima regio re-
continetur, ut inaret probatum et re-
fert Baglioni eadem Doctore observare
absque sanguinis vitio, ut eius verba de

claxant: Non, huius modi agaxatus fre-
quentissimi sunt in parmiis vis non ita
in sanguine. sed hoc non obstante, nihil
velat, quod fermentum quinta regionis
sanguini communice suam que qua-
litate, vel salam, vel acidam, aut adrem
parturiet, tunc que poros cordis penetra-
re faciat, et inordinatas vibrationes po-
tere, ex quibus febris resultat, que vel
in coagulatione, vel sanguinis dissolutione
consistit.

In tertia parte huius operis secundu-
um hunc febris tractare pro mitti, quam
vis quinque differentias proponit ver-
na, 1^a simplex in digestio, 2^a apud caco-
chiam procedens, 3^a amateria in phatua
4^a et 5^a ab inflammatione viscerum
interna, que reduci debent ad illas res
quas pro ponit Baglivi, ut ipsarum doc-
trina obseru tor, vide licet, simplex
in phatua, in flammatione, et in phatua
apud caco chiam.

signa diagnostic

Signa febris hanc
morborum in parmiis vis denotant, se-
quentia sunt, as de amaxum curu qua-
dam nausea horum maturum, lingua vis-
cida glutinosa, ingrati saporis, oculorum
fortis, dentes quoque lucidi sunt et con-
fluxati, stercora multum fortida, et
flatus pedendo emissi ingenter fortent.
Caput aliquando mutat, et exaurat.

et in partibus supra lectum perpendere laxi
 ter erigitur, caput hinc inde nutans
 exanimat: aliquando caput fixe continuo
 dolet cum gaunitate, et pulsatione circa
 tempora, et dolor exacerbat post pran-
 dium, et aliquando post coenam, rursus
 mixturant cum iracundia. varia natu-
 rales vel ad naturam naturalem non multum
 recedentes. Febres post prandium, et post
 coenam auferunt, et signum dupliciter
 trans locum rursus reuertunt. Calorem in dolo
 manuum, aut pedum, et in liquoribus
 partium hinc. rictus pallidus: albus rictus est
 in appetentia moxata: sed quod magis
 observatione dignum est, qui feblicitate
 et in facie rictus terij, maiora mala
 in capite expeririuntur, quam in mesen-
 terio in quo morbi sedes est. Sunt de his
 parum et inaequalis, et aliquando in illis
 frigiditas cutanea tactu percipitur.

Signa illius

Prognostica.

prognostica si habent est magis, vel minus
 diuturna ratio causa, et sententia appa-
 ret, qui qua fuerit ingens, et copiosior
 sit factus coagulatione exit febris, rictus
 haec lentior, nam si in ignis glandulis est
 materia stabulata, diu sibi exit uicinis
 nis, ut sunt omnes morbi in insanabile
 sedem habentes, quibus comendum est
 diuturnitas, ut ait Baglianus Prae medic.
 quam diu duritatem etiam annuntiat
 deperat, et epidem, dum inquit.

liber

Omnes morbi acuta frigida orti, diu durare
solent. et Galenus. t. epidem. t. 6. idem
fere loquitur, dicendo: si quidem non
possunt, qui longo tem pore collecti sunt
morbi, ij que proxi, qui ab at quibus,
et huiusmodi hinc statim de pelle, se
nti expingenti pallore dulci; Cum cada
uerica, et saltem multum attritu
xali mutata facie conijcere potest in
felix status morbi.

multos febres hinc
in hecicam transeunt, maxime inque
et op^o pane dicitur, si ipi contraria
methodo praecurabatur, pro sextimo vero richi
na china status, ex qua etiam reductam
colat, intona in flammata, humores praeros
in alijs dicitur concludenda et ligenda, ut
quotidie observant Bagli^o, facile que
etiam in. Sin togem degerant, ut se fert
Galen 12 method cap. 3. nihil de curan d^o
ij, qui ex summa crudorum succorum,
Copia febricitantes sint se facillime co
xii quon mor,

Curatio

Huiusmodi ad eius curatio
nem accedamus: quia:

Nox n^o, et fuscis tellurem amplectitur at^o
Et ad eam obtinendam ante oculos de
bet habere Medicus illam doctrinam
quam Hippocrates pro fert (dedecor
ti ornata), ubi ait. framma memo

Na teneto medicamenta, et cum plures
faciunt, et deis ut gra, si tales modo
stant, sint, et in memoria tibi morbo
rum iuzationes, et harum modi quo
in plures, et eorum modo in singulis se
habent, hoc enim primum est in
Mediana, et me dunt, et finit.

Duos
modos juxta omnes conserquidur meden
di methodus, vel per dogmata, vel per
obseruationes id est per experientiam,
et quambi similitate, quae via eorum
sit eligenda quia si experientiam
est periculorum, etiam iudicium est
de fide: Hip lib. 4. ap. 1.

Nec fuerit unq sciantari Inertia quali
aere con gatar, neque ibi, aut unde omnia conserent.
Iamem, et si Diagnosus dicat lib. 1. Prax.
med Cap 2. rationum obseruationi ad iun
gendam esse, melior est obseruatio, quam
ratio, quia Hip lib de diet. et exerc. oculis
magis credere oportet quam opinioribus.

Per tarios mus Autem experientia ferit
Ex em plo mori nante ad am.

Quam doc de nam sectando, methodum
febri Inesen teniq, magis in obserua
tione fundatam quam in ratiocinio;
pro genam: et in primum per directicam.

qua, quod tantior est, quam phar^{ma}tria,
et chon^{is} g^{ra}ia, ut ait Ioh. Damascen^{us} in
ap^{osto}l^o ist^o debet autem esse tenuis, ut
sunt Jura, a qua cinamomo Cocta, et
Piscorum. sui h^{oc} in indio albo ma
De factum e

Medicamenta phar^{ma}ceutica
felic^{iter} successu a^{nt} d^{omi}n^o d^{omi}n^o, alijs que ip^{su}m
sequentibus in his d^{omi}n^o b^u b^u, o b^u b^u,
sunt st^{om}achica non fordentia, quia
ut ait S^{er}apion^{is} Sidan^{us}: coxi^{ti} g^{ra}te ac coxi^{ti} bo
rate Pentacul^orum, coxi^{ti} et^{ia}m in omnem
obstructionem et omne malum collecti^o
di^gestiva, et Purgantia tenuia, sed quia
st^{om}achica est crassa et viscida, quos per
linguam cognoscitur, ut ait Hig. Epidem.
S. 15. hunc ante medicamentum pur
gantem incidentia, attenuantia, et deter
gentia medicamina sunt quos exi
benda, ut aduertit Hig, lib. 2. ap^{osto}l^o 9.
et Salen. 9. ap^{osto}l^o 2. in comm.

Hec sunt

Mel rosatum ex saccharo, cloxi^{ti} rales dactari,
Simp^{lic}is ab^{sin}thij, et Mentha, Oximell
Simp^{lic}is, et com^{po}situm, elect^orum
in pure propina^{ti}um, quos miscenda sunt
aquis, vel decoctionibus anisi, feni
culi, Mentha, In aioxan^o, ab^{sin}thij &
Iste^o etiam sunt sales vegetabiles, ut
ab^{sin}thij, Cardui benedicti, gentiane,
Centaurij minoru^m &c. quos omnia

vel fiant in forma potuum, electuariorum,
vel aliter cuiuscuque dispositionis,
℞. ʒ. Sulu rosati ex sachara, et oxii
melis simplicis ℞. ʒ. m. vel si cup
absinthij et oxii melis simplicis ℞. ʒ.
aq. feniul ʒij, sumantur mane,
et vespere, vel conservetur mentha, et
absinthij ℞. ʒij si cup contra citra,
oximel et mel rosat ex sachar ℞. ʒ. ʒ.
aq. lactinia mom. et xxx. m. et
sumatur cochlearim. oximel aqua
rum Laudat ℞. ʒ. A. autor. 42. chris
tal tartar si in quantitate ʒij infuse,
vel aliqua aqua appropriata mane,
et vespere sumatur, est valde profi
cuis, quia primas vias blandē
absorbet, atque laxat, ut refert
Cetrini deus cap de in aget, Lemer
cuis chymie Cap. 20. de tartar, et
Petri Michael Henes Cap. 55. sect. 1.
de sexa ʒij de obidientibus in febr
pholeg matie.

eadem tempore faciendū
sunt veni fomentationes ex decocto
stichor, ag. timoniq, radie allie,
malua, et vitu, quae magis relaxant
primas vias, spu morem coarquant,
et blandē ad recessum dū ponunt.
et post ipsas si patienti purgationem
ferre non possit obvium spectat.

Stomachi vires et magnam in die
coctibus turbationem apudm factam
caetero chilia, singula mane cliste
res emolientes in gerandi sunt, non
acris, ut ae fert Petrus Bucha et Herod
de f. s. hum. ne in aliquam partem
fiat magna commotio, nam quotidiana
nus elis remm uous, in credibile dictu,
quantum ad liberandas primas vias,
annobosus iniquitati bus, et longos
sebum pro pustus impediendos con
ducatur. quae omnia continuandam
per sex, aut octo dies, et usque dum
materia sit cocta, ut ait Michael
Joann in method curand. Paschal. et
Petrus Paul Peres lib 4. Cap 33. per
haec verba: concocta puita per sex
aut octo dies purganda venit, quae
con foranis videitur Hippocratis doc
trinae dicentis: concocta medicari
oportet, non vixo exuda.

coquatur
autem materia coctio per linguam
minorem crassitatem, et visciditatem
non habentem, per aliquam que
singulorum remissionem, et
duram peribendum est aliquid me
dicamentum purgans lenitibum
ut est decoctum foliorum senecae,
epithimi et chris. raris raris fact
im aut ℥iij semper rosat Aurey ℥ijm,
vel electu auy Petri Casteli ℥ij B aqchichor ℥iijm.

et si morbus fuerit reclusus et dicti medi-
camenti non auferatur, repetenda
sunt alternatim, scilicet, preparantia,
fermentatōnes, crētēs, et purgantia
usque dum febris omnimode extirpe-
tur.

objectio.

sed aliquis objectus huius dationis dicens:
in diebus decretorijs non sunt faciēda
medicamenta, ne interturbetur natura
curo opere; sed in hac febre dantur
diei de calorij. ergo non sunt faciēda
talia medicamenta = Cui objectioni
respondi debet, primum videtur, da-
ri diei decretorios, ut patet ex textu Ba-
glii in epistola ad Nicolaum Antony
fol. 10) ubi ait, id tamen pro certo di-
cam me per tale medendi modo febris
in a parari humorum, quae uoco the-
sententias feliciter tollere circa 14. vel
ad summum circa 24. et saluti spes
aliqua circa 9. vel 11. incipit apparere.
sed in huius febrilibus non habent tantam
potestatem, ut, in acutis, ut constat ex ipso
Baglii sic loci citat ubi sic loquitur
usque ad septimum diem crētibus,
Et ista machina quotidiē uitor. et libt.
Prax Medici de crisi et dieb' crisi re-
fert: circā dieb' crētibus caue nemo
uenas, sine causa (exceptis febribus me-
tentibus) in iube Roma, in quibus

cham ipſi diebus caſibus purgare oportet, et celeriter caſtro chylam puram educere emenſentio, aliter moro, qua ſibi parat ſimpliciora, ac ſiſpē ſeſſa
tra

Cruditas morbi ſolum in vehementia, ſimpliciorum conſiſtit, coctio vero in eorum remiſſione, ut ait Baſilivius lib 1 Prax Med, quare quando vel minimum remiſſuntur accidentia, ſtatim purgandi ſunt, ſiſpē ſeſſa, xales, quia cocti ſidentur, e contra vero, quando accidentium vehementia eſt magna, tunc medicamento purgante non eſt utendum, ut ſe fecit Galen. 1. aph. 24. ſi autem agerit nauſea, aut vomitus ſuſpendendus eſt natura, motus aliquo emetico ex hiſce per quana, vel ſaltaxo emetico, ut ſe fecit ſiſpē lib. 1. aph. 24. ſe. 4. Pulver hiſce per qu. ſub ſtiliter pulueriat. ex XX. ad XXX. aq. chylor ꝑꝑꝑ me. Vel ſiſpē eme tici ꝑꝑꝑ & ꝑꝑꝑ quo medicamento ſucci acis ꝑꝑꝑ, et unicon naturam moleſtantes per vomitum, et etiam per ſecceſum educuntur, et quo ſimpliciora ſe xunt medicamento, me ſiſpē, et ſiſpē ſiſpē exunt.

Elix ſimplicibus motis, qui tollere morbos, pro quibus morbo eſt una, vel herba ſatio.

Hac methodo feliciter prosequantur se
brui Musen Perical Bagli ruis observa
tione, et experientia dicitur, si que sa
cient omnes Medici, qui ipsum sequan
tur, ut ego quoque observavi in plu
ribus, Et precipue in Domino Stephano
a Duga Canonico cathedrali ecclesie Min
imense Civitatis febre Maligna
laborante, et in Josepho Steber. chirurgico,
et Princeps una dem ecclesia, post tra
ctum diaphoreticum, et in istis febribus, nedi
cam non habet pulicem, huius xitatorum et chonaghi
na, quia ut ipse ait, si Medici impedi
tia, aegroti, ad stantium, aut huius tux mi
fatis morbi ad usum damnabilem China
ching, vel tartarorum dedenerit, non
bene prius re purgata Mullen terio, ad
febru tenu efficiet gravem, vobisquam,
longam, ad hecticam ten dentem et di
ficile cura bitem, quia talia medicamenta
non solum cacochiam, non mo be bunt,
nec coru gerit, sed cum eadem se tenent
center, magis, magis que con crecere,
indurari, et hanc seip lan dulcifi
cunt, Dabit que ad febrim lentam quam
facilime in hecticam patientem dispoant,
etiam que in flammationem in hecnam
pariunt ut sepe observa dit ipse Pudor
et refert Cap 13. de febrib Invenit
Quare
in multis morborumque nec tanta opus est
patientia, ex pecta tione purificatione ad bene,
et feliciter mudendum, quanta ad curanda
febris Maligna, quia glandula Maligna
nimium repleta, non nisi lente, ac paulatim
et tenu exudo humores emittunt in minima inter
tina, in quem finem melius est curatio non

inchoare per clistere repetitos, stomachica leniter
amara, et experientia, quae caro chylum solvant mo-
ueant, ac digerant, et si prolixitate materia
aliquibus diebus medicamentis leniter purgantibus
ad spiritum quam celenter sollicitare, quae methodus
comprehendit omnes indicationes: quid ante quid
quid cum quo, et quid post quod. id si ex tem-
pore medicus non fecerit, deuratione nihil
boni sperauerit.

Objectio.

Replicabit aliquis cum doctrina
Veni, et Senecae dicendo: non esse vias per quas me-
dicamentum purgant materiae crassam, visci-
dam, et glutinosam in thesen tenuis in tenuatam
per secessum ex pelat, et euacuet, quia venae lac-
tes habent valvulas, quae in pedunt ne quod
chylus semel attractus in intestina refluxat, quod
hic adeo exacte praesertant, ut ne quod quod
pressione ipsorum semel trahitur in intestina
remaneat in antea.

Cuius objectioni non solum sa-
tis fiat. Sic quae ob id datio, et experientia
doctissimorum virosorum doctum tales fe-
bras menses venicas feliciter iuxta purgantibus
et clisteribus repetitis, sed etiam doctri-
na Galeni. Et methodo Cap. 19. Simul. quae partes
per quas vias et per quas remedia vacuuntur.
cuius verba sic incipiunt: illud se profectionem
sugit, non in fulaxum partiaclarum meatus,
qui ijs ad super flua, quorum emissionem sunt
pro prijs fluxibus redere, in testum,
et mesenterio, et in canis se coris, in testum
rectum: renibus, venis, se in omni quibus venicibus
et arteriis magna et omnibus quae in lumbis ha-
bentur cum, qui vixit et delectari, Pulmoni-
bus et Pleurae ipsam asperam arteriam et fauces,
cerebro et eius in testum, cum qui per galatum,
et naves descendit. paratur fluxibus huiusmodi
quidem quo per se dem exequere habent, mul-
ta et cibi ijs qui veniem ino lumbis, et per ar-
terias, quae mo dicit proxi parte possunt. Et,

Ex quibus debet in febris materia in Triplex
Hic ad advertam. Quod potest benignitas pro
fantibus, qui obdormunt in febris, quia licet
illorum fuerint consensu senectus, et Ceterum
lexus, tamen in eorumuratione in fe
munt lenibus gurgantibus, et emetitur, et
quibus non essent patentes via, non ob
daret arguere eorum, quia aqua huius pro
num si gurgantis que dicantur per poros ra
torum et in eorumratione eorum rate ab
dominis in in destina ex nauasum
enim sunt in Medici ignota, solum que
naturam maris festis, per quas liquidos ex
gurgat, ut se fecit deslignit per hoc de
ba. quoniam et in febre nunquam sentibus,
les meatus inueniendi sunt, solum per os
tati bus, at que occultis meatus, quomodo
de re ipsa constat, possumus agnoscere
quod doctrina con firmatur aliquibus obser
vationibus, prima Bemidij Florentini obseruat
nario Cap. 1. ubi ait, quod puer duodecim
annorum post quam per septem dies in
ne suppressione laboraret eandem demum
excreuit per aluum et sanauit. 2.
est fabricij Avij, obseruat chirurgi Centur. 5.
obseruat. 4. deinde per aluum et do
mimum. 3. est Baldwyni Pontey episcopi
de Puro per penem excrementa reijcia
to fol. 55. 4. a demum est Salerni lib. 1.
de hoc affectu Cap. 1. fol. 2. per verba
sequens, Mihi lenis adolescens, secun
dum sedem ditoratus putre satique fundo,
vixit vixit quatuor feminas per aluum
excreuit.

Ex quibus obseruationibus datur
vix, que rectam conuersionem tra
bent cum in destina, sed que sunt, ne

mo potest pro ferre, quia diu in uiderunt
sua tomis, inde degenant hinc abiri testunt
ad uelam, et contra, recto namque aquas
ducentibus, sed sua, et quamvis Bone
na, torn. 2. Theodori septimion. fol. 652
et Namact Angl. tom. A. num. 6. 300.
octob. anni 1620, de his ductibus, sine
uoluntate canaliculis mentionem faciunt, non
ad huc veritas ex parte facta manet,
unde non est plena fides praestanda
venit, et si quis auerret talia aquarum
uiscera per poros uatorum, et membra
narum ad uiscera fieri prout uide
mus, si purgantur aquas uiscerum
eum parte ab dominis in intestina in
uiscera, bene, ne cum male sentiret?
apud sapientes iudicium pro.

Hic uerum
quod in hac materia ab aliquibus obserua
tionibus ductis dicere possum itaque
uiscera, et uiscera festino aduocare proam
quia. **I**am calor unius in uisceribus, tenebris quae quibus.
Omnia iam rigiles contrahere carnes.

Cedant que omnia in gloriam Dei patris
Matri, Virgini omniumque sanctorum
Et sanctarum Coelestis gloriae
Amen